

Porada Ministerstva vnitra s tajemníky
obecních úřadů obcí s rozšířenou
působností

19. března 2024, Benešov

Aktuální
informace ze
sekce legislativy
a státní správy

A. Nově účinná právní úprava

Novela zákonů o územních samosprávných celcích (zákon č. 418/2023 Sb.)

- **účinnost od 1. ledna 2024**
- novelizováno celkem 5 zákonů (z. o obcích, z. o krajích, z. o hl. m. Praze, z. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů z. o zaměstnanosti)
- **společné tematické změny v z. o obcích, z. o krajích a z. o hl. m. Praze:**
 - změny v odměňování zastupitelů
 - úprava distančního jednání orgánů ÚSC
 - zvýšení limitů vymezujících právní jednání, o nichž je rozhodování vyhrazeno zastupitelstvu (obecně na 5násobek, tedy např. u obcí z 20 na 100 tis. Kč)
 - úprava kompetencí starosty/primátora/hejtmána pro operativnější řešení určitých mimořádných situací

Změny v zákoně o obcích:

- § 53a zákona o obcích nově zavádí **společenství obcí**
- koncipováno jako další možná platforma pro realizaci **meziobecní spolupráce** na dobrovolné bázi, a to v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností
- **nejvyšším orgánem** společenství obcí je **shromáždění starostů**, v jehož čele stojí předseda, který zastupuje společenství obcí navenek
- dosavadní právní úprava umožňovala dobrovolnému svazku obcí pouze výkon samostatné působnosti, z praxe přitom vyplynulo, že by bylo potřeba obcím **umožnit spolupráci i při výkonu přenesené působnosti**, k čemuž jim má být umožněno sdílet odborný personální aparát

A. Nově účinná právní úprava

- novela přinesla institut sdíleného úředníka (§ 53e), též označován jako „**létající úředník**“
- jedná se o **zaměstnance společenství obcí**, jehož může členská obec využít pro výkon správních činností (jak v přenesené, tak v samostatné působnosti)
- institut **má potenciál snížit administrativu, zvýšit kvalitu a rychlost rozhodování** či ušetřit obci i občanům peníze
- např. odborník na přestupkové řízení bude pomáhat více obcím, stejně jako třeba odborník na povolení kácení dřevin bude tato povolení místo pro jednu připravovat pro více obcí

A. Nově účinná právní úprava

- změna zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů **umožňuje dobrovolným svazkům obcí zakládat příspěvkové organizace nejen v oblasti školství**, jako je tomu dosud, ale také **organizační složky a akciové společnosti i společnosti s ručením omezeným**

B. Připravovaná legislativa (1)

Novela zákona o úřednících územních samosprávných celků (sněmovní tisk 520)

- novelizace se zaměřuje především na oblast **vzdělávání úředníků** (zefektivnění a snížení administrativy)
- zkouška ze **zvláštní odborné způsobilosti** bude více zaměřena prakticky na míru potřebám konkrétní správní činnosti
- **obecná část** zkoušky bude nově spojena se vstupním vzděláváním a v určitých případech nahrazena on-line testem
- **zvláštní typ zkoušky zvláštní odborné způsobilosti** zaměřený na úředníky obcí se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti

- snížení **povinného rozsahu vzdělávání úředníků** na polovinu
- **zefektivnění systému akreditací** při vzdělávání úředníků
- **zjednodušení procesu zaměstnávání úředníků** pomocí snížení administrativních nároků na veřejné výzvy a výběrová řízení
- umožňuje se poskytovat odměny úředníkům, kteří byli obcemi a kraji vysláni do řídicích a kontrolních orgánů podnikajících právnických osob
- úprava a zpřesnění podmínek pro vznik nároku na další odstupné
- pozměňovací návrhy

B. Připravovaná legislativa (2)

Novela zákona o veřejných sbírkách (sněmovní tisk 617)

- zajistit, aby příspěvky vybrané od dárců byly využity k **žádanému veřejně prospěšnému účelu**, a zároveň **snížit administrativní zátěž pořadatelů veřejných sbírek**
- u veřejných sbírek konaných prodejem předmětů nebo vstupenek navrhuje stanovit **minimální podíl z ceny předmětu nebo vstupenky** odváděný do sbírky, a to ve výši 40 %
- zmocnění pro vydání **obecně závazné vyhlášky obce**, kterou **bude možné provádění veřejné sbírky** prodejem předmětů nebo vstupenek **na některých místech v obci zakázat**

- **znemožnění konat veřejné sbírky osobám**, které se v posledních 5 letech před oznámením sbírky opakovaně dopustily na tomto úseku přestupku
- **sbírky konané bezhotovostním způsobem** na bankovní účet budou režimu zákona o veřejných sbírkách podléhat jen na základě dobrovolného rozhodnutí pořadatelů
- zjednodušení dokládání bezdlužnosti na daních a dalších odvodech
- bude možno z výtěžku sbírky hradit i **režijní náklady** vynaložené k dosažení účelu sbírky, pokud budou transparentně uvedeny v účelu sbírky
- nabytí účinnosti dnem 1. ledna 2025

B. Připravovaná legislativa (3)

Správa voleb (senátní tisky 169, 175 a 176)

- cílem zákona o správě voleb je **spojit v jednom předpise obecná pravidla správy a organizace voleb** společná pro všechny druhy voleb
- zahrnuje novelu Ústavy, novelu ústavního zákona o bezpečnosti ČR, samotný návrh zákona o správě voleb a doprovodné změny v dalších zákonech
- **informační systém správy voleb** (bude obsahovat seznam voličů, registr kandidátních listin, registr okrskových volebních komisí a nástroj pro sestavování elektronických petic)
- **zrušení místní příslušnosti pro výdej voličských průkazů** (o voličských průkaz bude možno požádat na jakémkoliv obecním úřadu, tedy je odstraňována místní příslušnost podle adresy trvalého pobytu voliče)

- elektronický sběr podpisů na petici na podporu kandidatury
- elektronické podávání kandidátních listin
- **větší stálost** senátních volebních obvodů
- **zafixování termínu voleb** do zastupitelstev obcí, zastupitelstev krajů a do Senátu v prvním celém říjnovém týdnu
- **zjednodušení hlasovacích lístků** pro volby do Senátu a volbu prezidenta republiky, kdy by současnou sadu nahradil jeden lístek se seznamem kandidátů
- zavedení možnosti **volit na voličský průkaz ve volbách do zastupitelstva obce v jiném volebním okrsku** v rámci území dané obce

B. Připravovaná legislativa (4)

Novela zákona o volbě prezidenta republiky (sněmovní tisk 636)

- úpravy reagující na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu
- **navrhování kandidátů na prezidenta republiky** skupinou navrhujících poslanců nebo skupinou navrhujících senátorů → poslanec nebo senátor bude moci být členem pouze jedné skupiny navrhujících poslanců nebo senátorů, to znamená, že z titulu člena Parlamentu bude moci navrhopvat pouze jednoho kandidáta
- **úprava sběru podpisů na petici na podporu kandidatury tzv. občanských kandidátů** na prezidenta republiky → k založení petice a sběru podpisů pod ni bude možné využít nástroj pro sestavování elektronických petic (správcem bude MV); ponechává se i možnost sběru podpisů na podporu kandidatury na listinné petici

- **úprava procesu kontroly petice** → kontrola záznamů na listinné petici bude pokračovat jen do okamžiku, kdy se v součtu s elektronickou peticí dosáhne požadovaného minimálního počtu 50 000 započitatelných petentů; je-li tento počet naplněn v rámci elektronické petice samotné a současně je připojena i listinná petice, kontrola listinné petici se vůbec neprovádí
- **soubor údajů o petentovi** bude jak na elektronické, tak na listinné petici **zúžen**; nadále se již nepožaduje uvádět adresu místa trvalého pobytu
- nabytí účinnosti zákona k 1. lednu 2026; nově navrhovaná pravidla se uplatní již pro příští volbu prezidenta republiky v roce 2028

B. Připravovaná legislativa (5)

Novela vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení

- **navýšení paušální částky**, kterou má povinnost nahradit účastník řízení, který správní řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, z 1 000 Kč **na 2 000 Kč**
- paušální částka je ukládána zejména v řízeních o přestupcích, dále například v řízeních, v nichž jsou ukládána nápravná opatření v návaznosti na vykonanou kontrolu
- **k úpravě paušální částky nedošlo od 1. ledna 2006**
- účinnost se navrhuje stanovit k 1. červenci 2024

